

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobce: V. N.**, bytem „X“, t. č. Věznice Horní Slavkov, v Horním Slavkově, ul. Hasičská p. č. 785, PSČ 357 31, proti **žalované: České správě sociálního důchodu z a b e z p e č e n í**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2016, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 3. 2016, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým žalovaná zamítavě rozhodla ve věci žalobcových námitek proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2016, č. j. „X“, kterým mu s odkazem na ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítla žádost o invalidní důchod s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno ze dne 13. 1. 2016 není žalobce invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%, zatímco pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Žalobce uvedl, že s žalobou napadeným rozhodnutím s ohledem na svůj zdravotní stav nesouhlasí, a proto žádá o prošetření jeho zdravotního stavu v řízení před soudem. Žalobce poukázal na skutečnost, že má postiženou ruku, trpí cirhózou jater žlučníkovými kameny, bérčovými vředy, křečovými žilami, částečně neudrží moč a při jakékoliv práci se rychle

unaví. Žalobce na podporu svých tvrzení dále uvedl, že ve věznici je jeho zdravotní stav klasifikován jako „DX“, a tedy nemůže být pracovně zařazen.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě stručně uvedla, že na základě žalobcových námitek bylo přezkoumáno prvoinstanční rozhodnutí v plném rozsahu, kdy byl ve věci vypracován posudek Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy. Tímto posudkem ovšem byly jen potvrzeny závěry posudku Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 1. 2016. Dále uvedla, že v předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem, a proto v takovém případě je rozhodnutí žalované závislé především na odborném lékařském posouzení. Z tohoto důvodu tudíž navrhuje, aby soud v předmětném řízení provedl důkaz posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Rozhodnutí ve věci pak ponechává na úvaze soudu dle závěrů příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

V následně učiněných replikách ze dne 26. 9. 2016 a ze dne 7. 6. 2017 k vyjádření žalované žalobce uvedl, že si připadá jako robot, který je měněn na opotřebované nevyměnitelné součástky, přičemž jeho zdravotní stav je již 23 let vážný a stále se zhoršuje, v důsledku čehož nemůže chodit do zaměstnání a zároveň mu nevznikl nárok na invalidní důchod.

Z nařízeného ústního jednání před soudem dne 19. 6. 2017 se žalobce omluvil a výslovně souhlasil s uskutečněním jednání v jeho nepřítomnosti.

Pověřená pracovnice žalované pak při ústním jednání před soudem setrvala na napadeném rozhodnutí a požadovala zamítnutí žaloby s ohledem na jednoznačné závěry obsažené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2016, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení.

Napadené rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání dospěl soud k rozhodnutí, že žalovaná při svém rozhodování o žalobcových námitkách nepochybila a že žaloba není tudíž důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Kladno, která při zjišťovací lékařské prohlídce dne 13. 1. 2016 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že u žalobce je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že jeho rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem

na pokles jeho pracovní schopnosti je stav po zlomenině dolní části vřetení kosti vlevo na nedominantní končetině léčené konzervativně v roce 2010 s následným lehkým a stabilním residuálním omezením hybnosti a zatížitelnosti, se snížením svalové síly ruky akralně, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 6b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 2. 2. 2016 výše citované prvoinstanční rozhodnutí, jímž byla žalobci zamítnuta žádost o invalidní důchod s odůvodněním, že není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%, zatímco pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž vyjádřil přesvědčení, že je invalidní, neboť při sebemenší námaze je hned unaven, trpí cirhózou jater, žlučnickými kameny a bércovými vředy. Dále namítal, že v písemnostech nenašel ani zmínku o tom, že se zavodňuje, přičemž s tímto problémem byl i hospitalizován, a proto nesouhlasí s tím, že dle posudkové lékařky je pokles jeho pracovní schopnosti hodnocen pouze 20% výši. Vedle toho zmínil, že o invalidní důchod žádal třikrát, než se vůbec jeho žádost začala vyřizovat.

Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 14. 3. 2016, který vypracovala příslušná posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je stav po zlomenině dolní části vřetení kosti vlevo na nedominantní končetině léčené konzervativně v roce 2010 s následným lehkým a stabilním residuálním omezením hybnosti a zatížitelnosti, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 6b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 2. 2. 2016 a námitky žalobce zamítnuty.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35%, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50%, avšak nejvíce o 69%, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70%, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení

se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35% a nejvíce o 69%, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70% též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

V projednávané věci tedy bylo rozhodnuto prvoinstančním rozhodnutím o zamítnutí žalobcovy žádosti o invalidní důchod žalobci, které následně potvrdila žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím, a to s odůvodněním, že sice u žalobce byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, v jehož důsledku mu poklesla míra pracovní schopnosti o celkových 25%, ovšem pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u něj nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%, když brojí proti rozhodnutí žalované o odnětí invalidního důchodu. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.

Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky Lékařské posudkové služby ČSSZ pro Prahu a Střední Čechy, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních

věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také datum vzniku jeho případné invalidity.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 14. 9. 2016. Žalobce nebyl jednání komise přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy a zprávy měla komise k dispozici. Na základě posouzení lékařských nálezů (ošetřujícího lékaře MUDr. P. ze dne 8. 12. 2015, ortopedického nálezu MUDr. H. ze dne 4. 11. 2015, radiodiagnostického vyšetření MUDr. D. ze dne 16. 11. 2015, biochemického vyšetření MUDr. F. ze dne 2. 12. 2015 a interního vyšetření MUDr. H. ze dne 7. 12. 2015), spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno a ČSSZ pro Prahu a Střední Čechy pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb.

Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je stav po zlomenině dolní části vřetení kosti vlevo na nedominantní končetině léčené konzervativně v roce 2010 s následným lehkým a stabilním residuálním omezením hybnosti a zatížitelnosti. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce posoudila dle kapitoly XV. – funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích, odd. B – postižení končetin, položka 6 – funkční postižení po zlomeninách kostí horní končetiny, písmeno b), s tím, že jde o lehké postižení funkce končetiny, snížení zatížitelnosti končetiny, výkonu některých denních aktivit s využitím kompenzačních mechanismů a prostředků, přičemž ze zde uvedeného procentního rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 15 – 20% komise tento stav vyhodnotila jako 20% pokles – tj. při horní hranici rozmezí. Vedle toho komise uvedla, že hodnotila i cirrhosis hepatis, přičemž pro její dekompenzaci s projevy ascitu byl žalobce v roce 2014 hospitalizován. Stav komise na základě předložené lékařské dokumentace vyhodnotila, jako stabilizovaný bez aktivity a progresu, které je však důvodem ke zvýšení hodnocení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti podle ust. § 3 bodu 1 a 3, a to o maximálních 10%. Závěrem komise shrnula, že celková míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti činí 30%, a proto u žalobce nejde o žádný stupeň invalidity, přičemž až na zvýšení procentní míry se komise shoduje s hodnocením posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno i s výsledným hodnocením posudkové lékařky v námitkovém řízení.

Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 14. 9. 2016, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom naprosto shodně jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Kladno

a posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobce dospěli k naprosto shodnému závěru, že dosahuje 20%, přičemž komise hodnocení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti pro další zdravotní komplikace, především onemocnění cirrhosou ještě o 10% zvýšila, na celkových 30%. Nicméně přes tuto skutečnost je patrné, že žalobce nesplnil podmínku základní podmínku pro vznik nároku na invalidní důchod, která je zakotvena v ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, a to dosažení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti minimálně ve výši 35%.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, když za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek ze dne 14. 9. 2016 Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotný žalobce, poté co byli seznámeni s tímto posudkem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, přitom koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz. např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003 - 50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003 - 48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008 - 92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Pro úplnost soud směrem k žalobci poznamenává, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měl v době rozhodování žalované, tj. ke dni 29. 3. 2016. Zhoršení stávajících zdravotních obtíží, ke kterým by mělo dojít po tomto datu popř. vznik nových zdravotních obtíží, nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobce tak má možnost poukazovat na své stále se zhoršující zdravotní obtíže, které nastaly po 29. 3. 2016 a které by měl mít řádně zdokumentované lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Důvodem pro přiznání nároku na určitý stupeň invalidity ovšem nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho špatném zdravotním stavu. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 19. června 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová